

جمعیت جهان در آستانه ۸ میلیاردی شدن؟

در سالروز تولد هفت میلیاردمین شهروند جهان، مروری داریم بر سال هایی که جمعیت دنیا رند شد، پیش بینی ها درباره آینده و عده هایی قابل توجه درباره جمعیت

۱۰ سال پیش در چنین روزی یعنی ۷ ژانویه ۲۰۱۱، هفت میلیاردمین شهروند جهان متولد شد و جمعیت جهان از مرز هفت میلیارد گذشت.

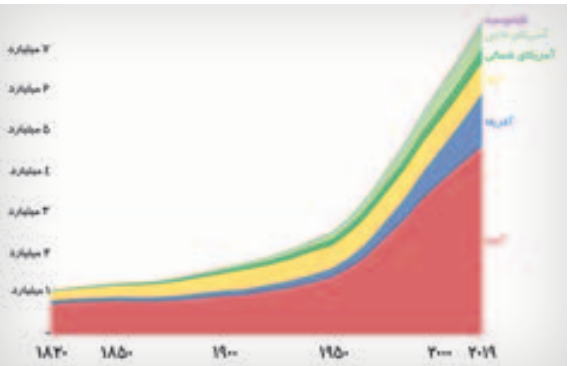
در سال های اخیر، به طور میانگین سالانه ۸۳ میلیون نفر بر جمعیت جهان افزوده می شود و با چنین شتابی پیش بینی ها نشان می دهد که جمعیت کره زمین تا سال ۲۰۵۰ به ۹ میلیارد نفر خواهد رسید.

شایان ذکر است که ۱۱ جولای ۱۹۸۷ جمعیت جهان به پنج میلیارد نفر رسید و از سال ۱۹۸۹ این روز به عنوان روز جهانی جمعیت نام گرفت. در پرونده امروز زندگی سلام، به آمارهایی شگفت انگیز و جالب از جمعیت جهان اشاره خواهیم کرد، از دلایل رشد جمعیت بعد از انقلاب صنعتی خواهیم گفت و به این سوال پاسخ خواهیم داد که زمین تحمل چند میلیارد نفر دیگر را دارد؟

پرونده

سال هایی که جمعیت دنیا رند شدند

جمعیت جهان در مدت ۲۰۰ سال اخیر شش برابر افزایش یافته است. در این بین، بعضی سال ها هستند که جمعیت جهان در آن ها به یک عدد رند تبدیل شده است. هر چند از زمان دقیق یک میلیاردی شدن جمعیت جهان خبر دقیقی در دسترس نیست اما جمعیت جهان در سال ۱۹۲۷ به دو میلیارد نفر، در سال ۱۹۵۹ به سه میلیارد نفر، در سال ۱۹۷۴ به چهار میلیارد نفر، در سال ۱۹۸۷ به پنج میلیارد نفر، در سال ۱۹۹۹ به شش میلیارد نفر و در سال ۲۰۱۱ به هفت میلیارد نفر رسیده است. هم اکنون هم، فقط کمتر از ۱۲۰ میلیون نفر دیگر مانده تا جمعیت جهان از مرز هشت میلیارد نفر عبور کند.

جمعیت جهان چه زمانی و چگونه منفجر شد؟!

انفجار جمعیت را به عنوان واژه ای عام ممکن است بارها از زبان سیاستمدار ها و جامعه شناسان شنیده باشید که معمولاً با هشدار و نگرانی همراه است اما کار بر د خاص این واژه بر می گردد به دوران بعد از جنگ جهانی دوم به ویژه وقتی پس از انقلاب صنعتی، جمعیت جهان به سرعت رشد کرد که از آن به انفجار جمعیت یا همان «population explosion» تعبیر شد. اواخر قرن هجدهم بود که بر جمعیت دنیا به سرعت افزوده شد و روند رشد آن ابتدا در قاره اروپا و سپس در سایر مناطق شتابی سریع تر از مرحله قبل از انقلاب صنعتی گرفت اما چرا و چطور این اتفاق افتاد؟

انقلاب صنعتی که بین سال های ۱۷۶۰ تا ۱۸۲۰ به وقوع پیوست، نحوه اشتغال را به کلی تغییر و شیوه تولید دستی جای خود را به تولید ماشینی داد. تداوم این تحول هم به کار گر و هم به مصرف کننده احتیاج داشت که جمعیت به سرعت در حال افزایش

۷ میلیارد نفر به چه کاری مشغول هستند؟

اواخر سال گذشته میلادی، سازمان خوار بار جهانی با ارائه آماری جالب به این سوال احتمالی مردم جهان پاسخ داده که هفت میلیارد دهنم نوع آنان به چه کاری مشغول هستند؟ آمار فائو حاکی است که تقریباً چهار میلیارد نفر که حدود ۵۴ درصد جمعیت جهان را تشکیل می دهند، در بخش کشاورزی فعالیت دارند و در واقع تامین غذای تمام هفت میلیارد جمعیت جهان بر دوش آنان است. همچنین ۱۹ درصد جمعیت جهان که یک میلیارد و ۳۳۰ میلیون نفر هستند، در کار های خدماتی مشغول اند. گزارش فائو حاکی است که ۴۳۰ میلیون نفر در جهان بیکار هستند که حدود ۶ درصد جمعیت دنیا را تشکیل می دهند. شایان ذکر است که شاغلان بخش های صنعت، جمعیت از کار افتاده و زیر سن کار، سایر بخش های جمعیتی جهان هستند که اطلاعات دقیقی از آن ها در دسترس نیست.

زمین چند نفر دیگر جا دارد؟

بدیهی است که زمین ما منبسط تر نمی شود. زمین فضای زیادی دارد اما همه جای آن قابل سکونت نیست. جمعیت موجود در مرز ها قابل به تعادل رسیدن نیست و در بعضی کشور ها گسترش شهر ها، طبیعت را در معرض تهدید قرار داده است. علاوه بر این، منابع طبیعی زیادی مثل غذا، آب و انرژی داریم که می توانند نیاز جوامع انسانی را تامین کنند اما آن هم عادلانه توزیع نشده است. مشکل اصلی وقتی شروع می شود که ساکنان مناطق کم درآمد بخواهند سبک زندگی شان را تغییر دهند و مصرف شان هم به اندازه میزان مصرف کشور های پر درآمد بشود. بسیاری معتقدند که با توجه به سبک زندگی بسیاری از افراد، همین حالا هم جمعیت جهان بیشتر از ظرفیت زمین و ناپایدار است. آن ها برای دفاع از ادعایشان به مشکل تغییر اقلیم و مشکلات دیگری اشاره می کنند، مثل بحران انقراض گونه های زیستی مختلف، آلودگی اقیانوس ها، این که یک میلیارد نفر قطعی زده و یک میلیارد دیگر هم دچار سوء تغذیه هستند. بنابراین عده ای از کار شناسان معتقدند که باید بتوانیم جمعیت جهان را روی ۹ میلیارد نفر ثابت نگه داریم. در نهایت، تعیین حدا کثر جمعیت پایدار و قابل تحمل برای زمین به نحوه اداره جوامع وابستگی زیادی دارد. اگر بعضی از ما یا همه مصرف بالایی داشته باشیم، حدا کثر جمعیت پایدار کمتر خواهد بود. در آینده بسیار دور، شاید بتوانیم به کمک فناوری جمعیت پایدار بسیار بزر گتری داشته باشیم مثلاً زندگی در سیارات دیگر. اما فعلاً زمین تنها خانه ماست و باید راهی برای زندگی پایدار روی آن پیدا کنیم.

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه • ۱۸ دی ۱۳۹۹
۲۳ جمادی الاول ۱۴۴۲ • ۷ ژانویه ۲۰۲۱
شماره ۳۰۵۶۹

۱۷۸۹

۵۰۰ میلیون هزینه کردم و حمایت نشدم

گفت و گو با «محمود مظلومی» که اولین خودروی دو منظوره با قابلیت حرکت در آب و خشکی را ساخته است

صادق جهانی | خبرنگار

لذت سوار شدن بر خودروی دو منظوره ای که هم خوراک گشت و گذار در دریا باشد و هم مناسب سیر و گردش در خشکی، به طور قطع تجربه ای هیجان انگیز خواهد بود. محمود مظلومی، مخترع خودروی دو منظوره آبی- خاکی است. با او در مینی پرونده امروز زندگی سلام درباره زمانی که جرعه این ایده در ذهنش خورده، فرایند ساخت و کاربردهای خود راوش، گفت و گو خواهیم کرد.

این خودرو را در پارکینگ خانه ام ساختم

متبرک و فناوری متولد بندر انزلی صحبتش را از ایده و طرح این پروژه و هفت ماه کار کارشناسی روی آن آغاز می کند و می گوید: «سال ۹۷ بود که ایده ساخت خودروی دو منظوره آبی- خاکی (خودروی دوزیست) به ذهنم آمد و از آن جا که چنین خودرویی در ایران وجود نداشت و من هم دغدغه رونق دادن به گردشگری شهرم و کمک به این صنعت را داشتم، تصمیم گرفتم این خودرو را بسازم. به خودم ایمان داشتم که می توانم این کار را انجام دهم و به همین دلیل برای حمایت از ایده ام به سراغ سازمان های مختلف رفتم ولی حمایتی ندیدم. سپس خودم دست به کار شدم و در هز این کار را انجام دادم و اواخر سال ۹۸ تکمیلش کردم. من فقط یک مغازه تا سیستمات دارم و این ایده را در پارکینگ خانه ام پیاده کردم.»

خودروی دو منظوره ام ۲ موتور دارد

«پا در کفش خود و سواران کردم»، مظلومی با این مقدمه کوتاه ادامه می دهد: «خودروی دو منظوره دیگری در ایران وجود ندارد و چند کشور دیگری هم که این نوع خودرو را دارند، در واقع کارخانه های خودرو سازی شان آن را تولید می کنند، آن هم به این دلیل که اضافه کردن آپشن شنواری به خودرو سخت است. در واقع خودرو سازان کشورهای صاحب این فناوری یا شناور سازان شان همکاری مشترک دارند و خودروهای دوزیست را می سازند. من اولین نفر در ایران هستم که چنین خودرویی می سازم. این خودرو دو موتور دارد که یکی مخصوص دریا و دیگری مخصوص خشکی است، به محض این که به ساحل برسد چرخ هایش شروع به باز شدن و در کنار ساحل مسافرانش را پیاده می کند. وزن خودرو ۲ تن و ظرفیت سرنشینانش هم بین ۸ تا ۱۰ نفر است، ۵ متر طول و دو موتور و ۲۰ سانتی متر عرض دارد و ارتفاعش هم ۲ متر و ۲۰ سانتی متر است.»

آلودگی این خودرو برای دریا صفر است

هر مخترعی به دنبال دغدغه ها و اهدافی که برای خود تعریف می کند، پایه عرصه ابداع و اختراع می گذارد، مظلومی در باره انگیزه ها و اهدافش این طور می گوید: «انگیزه ام از ساخت خودروی دو منظوره این بود که توانایی ام را نشان دهم، به اقتصاد کشورم کمک کنم و همچنین امیدوارم اختراع من بهانه و تلنگری شود برای خودرو سازان مان که ببینند دوست به کار شوند. در کنار همه این ها جذب گر دشگرو رونق بخشیدن به این صنعت از دغدغه های ذهنی ام بود که خوشبختانه آن را عملیاتی کردم و البته برای ساختن سختی های زیادی کشیدم. در ادامه راه هم قصد دارم شرکتی تأسیس کنم و این خودروی دو منظوره را گسترش دهم و هیدرولیکی اش کنم. در ضمن، این راهم بدانید قایق های موتوری و دوزمانه ای که در دریا هستند، اگر وزشان در آب است و آلودگی زیادی راوار در دریا می کنند. در همین دریا ی خزر بیش از یک میلیون قایق دوزمانه داریم که اگر وزشان در آب است اما خودرویی که من ساختم، اگر وزش بالاست و آلودگی دریا یی ایجاد نمی کند و هیچ و غنی هم داخل دریا نمی ریزد.»

واکنش مسئولان به اختراعم فقط در حد یک خنده بود

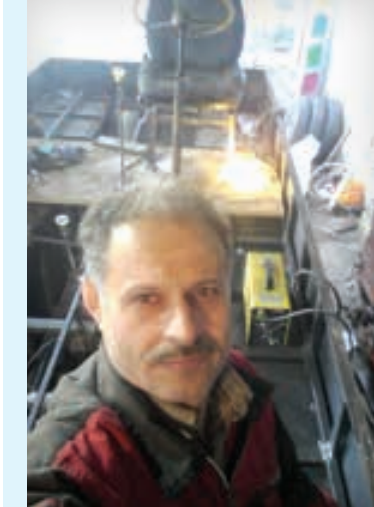
«متأسفانه چند نفر خودروی دوزیست را به نام خودشان ثبت کردند، ولی نساختمند»، وی با این مقدمه می گوید: «مسئولان گفته اند ما برای بررسی اختراع شما نقشه کاملش را می خواهیم ولی من عملاً نباید نقشه و فرمول کامل خودرو را به آن ها ارائه دهم، چون این یک مسئله انحصاری است و امکان دارد بعد ها خودشان برون دوز و وارد خودروام بسازند. واقعیت این است که بعضی مسئولان ما بی خیال و خواند و روزی هم که برای رونمایی خودرو آمدند، واکنش شان در حد یک خنده بود. حالا هم برای ساختن که از من حمایت نکردند، لااقل برای تولیدش یک حمایتی کنند. ۵۰۰ میلیون صرف ساخت این خودرو کردم. البته با پیگیری هایی که انجام دادم، در آینده نزدیک مجوز بهره برداری اش صادر می شود تا به عنوان نمونه به کار گرفته شود.»

اطرافیانم می گفتند تواز عهده این پروژه بزرگ بر نمی آیی

از وی درباره واکنش اهالی شهر و اطرافیانش هم درباره ساخت این خودرو می پرسیم که می گوید: «اولیل که شروع کردم همه تا امید بودند و می گفتند تواز عهده چنین پروژه بزرگی بر نمی آیی! اما موقعی که ساخته شد از دوستان گرفته تا هال فن همگی از ساخت چنین خودرویی خوشحال و شگفت زده شدند و می گفتند این اختراع افتخاری برای شهر و کشور مان است. خوشبختانه تا الان از سمت قایق داران محلی ناراحتی ندیدم و این که چرا درست کردی و نان ما را آجر می کنی؟! اما اگر به تولید انبوه برسد، بعید نیست عده ای سنگ اندازی کنند. هرا از گاهی هم خانواده را برای تفریح با این خودرو بیرون می برم.»

امکان ندارد این خودرو غرق شود

بیش از هر چیز در ساخت یک خودرو که از اهمیت بالایی بر خوردار است، تأمین جان مسافران و سرنشینان آن است که مظلومی درباره اش می گوید: «علاوه بر استفاده مسافران از جلیقه نجات، برای تأمین هر چه بیشتر جان شان، از شش باک هوا استفاده کردم که در مواقع خطر و خدای نکرده اگر در دریا اتفاقی افتاد، به طور مثال تصادفی رخ داد، موتورش از کار افتاد یا با جدار ه سنگلاخی برخورد کرد، غرق نشود. بهتر بگویم شش باکی که روی خودرو تعبیه کردم، حکم جلیقه نجات را دارد و مسافران با امنیت کامل سوار می شوند. همچنین این شش باک قدرت شنواری اش را بیشتر می کند و در مواقع خطر، غرق نخواهد شد. خودرو ضد آب است و سقف و دیوار داش نفوذ آب ندارد. در واقع دور تا دور این ماشین ضد آب است. ماشین آن قدر سنگین است که موج دریا روی آن تأثیری ندارد. اگر بدنه اصلی اش هم سوراخ شود آب داخل آن برود، شناور روی آب می ماند. از بالای سقف هم یک محفظه دارد که هوا وارد کابین و از طرف دیگر سوخت و ساز می شود و بیرون می رود.»

پیش بینی ها درباره آینده جمعیت قاره ها

قاره آفریقا هم اکنون حدود ۱۵ درصد جمعیت جهان را دارد که تا پایان قرن حاضر این رقم به ۳۵ درصد خواهد رسید. اروپایی هانیز ۱۰ درصد جمعیت جهان را دارند که نسبت به جمعیت این قاره در سال ۱۹۵۰ میزان ۵۰ درصد کاهش نشان می دهد. همچنین گزارش های سازمان ملل حاکی از آن است که در صد جمعیت اروپا از کل جمعیت جهان همچنان کاهش خواهد یافت و در سال ۲۱۰۰ به حدود ۶ درصد خواهد رسید. هم اکنون ۶۱ درصد جمعیت جهان در قاره آسیا زندگی می کنند که این رقم در پایان قرن حاضر به ۴۵ درصد کاهش خواهد یافت. اکنون چین بایک میلیارد و ۳۹۳ میلیون نفر پر جمعیت ترین کشور جهان است که پس از آن هند بایک میلیارد و ۳۳۳ میلیون نفر در رتبه دوم قرار دارد.

جمعیت جهان سال ۲۰۵۰، ۱۰ میلیارد نفر خواهد شد

سازمان ملل چهار ماه پیش با انتشار گزارشی از افزایش ۸۳ میلیون نفری جمعیت سالانه جهان، خبر داد که با چنین شتابی جمعیت کره زمین تا سال ۲۰۵۰ به ۹

بنا بر این تعداد نوزدانی که از زایمان جان سالم به در می برند، بیشتر شد. به علاوه مرگومیر بزرگ سالان بر اثر بیماری هم کاهش یافت و بیماری های واگیر دار شایعی که در سراسر سده های پیشین کشور را نابودی کشنده بود، پس از سال ۱۷۰۰ از بین رفت. مثلاً از قرن چهاردهم طاعون خیار کی یا مرگ سیاه پی در پی جمعیت انگلستان را از بین می برد اما پس از شیوع طاعون در دهه ۱۶۶۰ این بیماری از انگلستان رخت بر بست. دسترسی به غذای بیشتر، دلیل مهم دیگری بود که رشد جمعیت را توجیه می کرد؛ در نتیجه پیشرفت صنعت، تولید مواد غذایی در طول قرن هجدهم بیش از ۶۰ درصد افزایش یافت که دوبرابر میزان افزایش بین سال های ۱۵۰۰ و ۱۷۰۰ بود. نتیجه این انقلاب کشاورزی و صنعتی، دسترسی بیشتر به غذای خوب بود که این باعث بقای نوزادان، از بین رفتن بیماری های همه گیر و افزایش طول عمر انسان ها شد. در نتیجه در نیمه قرن هجدهم مردم کود کان بیشتری داشتند و بیشتر عمری می کردند و به این ترتیب جمعیت رو به افزایش گذاشت.

نکته: این آمار مربوط به ساعت ۲۰ شب گذشته و بر اساس سال میلادی است